

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

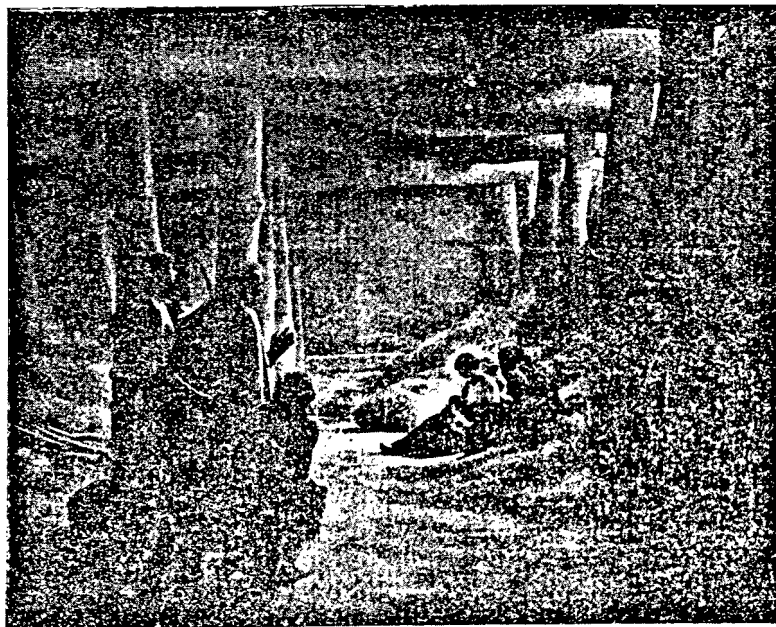
МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

РЕДАКЦИЯ и АДМИНИСТРАЦИЯ
СОФИЯ, УЛИЦА „ВРАБЧА“ № 2.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:
За България . . лева 3 прѣдплатени
„ Странство . . . 4 „

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.	Християнски животъ:	
1. По Законопроекта за въроизповѣднитѣ общини	186	4. Печалба отъ загуба	193
2. Рождението на Бога—прсповѣдь	138	5. Християнски мотиви	196
3. Истински и достовѣрни ли сж нашитѣ евангелия?	191	Младежта:	
		6. Изгубената дума	197
		7. ВЖТРЪШЕНЪ ОТДѢЛЪ	198
		8. Обявления.	

Пристигането на овçarитѣ

КЪМЪ АБОНАТИТЪ НА „ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ“.

Настоящиятъ брой неможѣ да излѣзе на врѣме порази печатарската стачка въ София, която още продължава.

По Законопроекта за Вѣроизповѣднитѣ Общини.

По силата на чл. 5 отъ Берлинския Договоръ и чл. 42 отъ Конституцията свободата на съвѣстѣта, а споредъ това и пълната религиозна свобода на всичкитѣ български граждани е гарантирана. При всичко това усѣщало се е голѣма нужда отъ единъ специаленъ законъ, който да урегулира правата и отношенията на тѣй нарѣченитѣ инославни и иновѣрни общини въ Царство България. Прѣвъ генералъ Паприковъ въ битността си министръ на външнитѣ дѣла и на изповѣданията още миналата година се завзѣ съ подготовлението на нужния законопроектъ. За тази цѣль той натовари една тричленна комисиия състояща се отъ г. г. Вакарелски, началникъ на вѣроизповѣдното отдѣление при министерството на Външнитѣ дѣла, Д-ръ Танчевъ, нѣкогашенъ юристъ консултъ при Св. Синодъ и Храновъ, софийския окръженъ управителъ. Споредъ свѣдения черпени отъ достовѣренъ източникъ, софийския окръженъ управителъ малко участие е зель въ съставянето на този законопроектъ; неговата материя е била продиктувана главно отъ лидеритѣ на клерикализма, които боравятъ въ синодалната канцелария и колонитѣ на „Църковенъ Вѣстникъ“. Задачата на комисиията не бѣше лесна. Ней прѣдстоеше да настѣпи, тѣй да се каже, въ едно ново, съвсѣмъ неразработено поле — да състави единъ законопроектъ основанъ на Конституцията, а при това съдържащъ норми и законоположения, които застъпватъ интереситѣ на разнитѣ религиозни общини. Сега, ако членовѣтѣ на комисиията бѣха проникнати съ желанието да пристѣпятъ къмъ едно умѣло и безпристрастно разрѣшение на възложената имъ трудна задача, тѣ щѣха безъ друго да прибѣгнатъ за помощъ и освѣтление върху материята, къмъ респективнитѣ вѣроизповѣдания, но това тѣ умишлено и изрично отказаха да сторятъ. Отъ една срѣща що имаме миналата година съ одного отъ комисаритѣ, ние разбрахме, много добръ какъвъ кюляхъ се готви за българскитѣ евангелски църкви. Когато при отваряне Народното Събрание, миналия Октомври, въ Тронната Рѣчь, при другитѣ законопроекти, се спомѣна и онзи за вѣроизповѣднитѣ общини, ние се убѣдихме че е настѣпилъ момента за да бранимъ религиозната си свобода отъ похищение. За да проучимъ законопроекта, и формулираме нашитѣ оплаквания, прѣди да е постѣпилъ за разглеждане въ Народното Събрание, ние се опитахме нѣколко пѣти по официаленъ редъ, да се снабдимъ поне съ единъ екз., но отказаха да ни го дадатъ. Благодарение, нѣкои отъ визиранитѣ религиозни общини се бѣха стрѣснали прѣди насъ. По единъ съвършено честенъ начинъ ние се добрахме до единъ екземпляръ и нѣколко дни слѣдъ

проучванието му се натъкнахме на скръбния фактъ, че този законопроектъ е миналъ на бърза рѣчка, безъ тѣтателно разглеждане отъ министерския свѣтъ! За вѣрване е, че този тѣй набързо стѣкменъ и необмисленъ законъ би билъ до сега внесенъ въ Народното Събрание, ако да не бѣха грѣдставени справедливи и наврѣменни оплаквания отъ нѣколко страни. До второ разпорѣжение този стѣснителенъ и назадничаваъ законопроектъ ще остане депозираниъ въ бюрото на Народното Събрание.

Прѣди да изложимъ злинитѣ, които неминуемо ще послѣдватъ отъ прилаганието на този назадничаваъ законъ, ние намираме за необходимо да кажемъ нѣколко думи върху сѣшността на самия законъ, както и върху цѣльта която гони да постигне. Като го разгледаме безпристрастно, и не изгубваме изъ прѣдъ видъ факта, че този е първиятъ опитъ за да се подведатъ правата и отношенията на разнитѣ изповѣдни общини отвѣтрѣ рамкитѣ на единъ общъ законъ, ние сме готови да признаемъ и да заявимъ на всеуслишание че у него се срѣщатъ и нѣкои добри и разумни наредби. Но погледнатъ изцѣло, законътъ на много мѣста е неясенъ, непълненъ, неопрѣдѣленъ и двусмисленъ, и като такъвъ, той ще създаде маса затруднения и главоболия както за управляемитѣ, тѣй и за самитѣ управници. Но повече отъ всичко: личи си като лень, че главната цѣль на съставителитѣ му е била да стѣснятъ колкото се може повече правата и свободитѣ на религиознитѣ меншества въ Царство България. За да се омалоуми силата и дѣйността на вѣроизповѣднитѣ общини, комисиията е прѣдвидѣла статутѣ, които сѣ несправедливи, тиранически и въ явно противорѣчие на Конституцията. За пояснение на това ние ще изложимъ тукъ на кратко съдържанието на нѣкои членове отъ този драконовски законопроектъ. Членове 7 и 21 забраняватъ образуването на евангелска община тамъ, дѣто нѣма най-малко 75 сѣмейства вѣрующии или 375 до 400 души евангелисти. Такава малобройна община не ще има право да си издигне и молитвенъ домъ не врѣди колко състоятелни може да сѣ членовѣтѣ ѝ! А по силата на чл. 21 дори и когато общината брой 75 сѣмейства, съграждането на молитвенъ домъ не ще се позволи вслучай, че мѣстното православно население се изкаже противъ това! Читателитѣ тукъ лесно ще схванатъ каква нагла подигравка е туй съ свещенитѣ права и свободи на вѣроизповѣднитѣ общини!

По чл. 10 позволява се образуването на чуждестранни религиозни общини, но се забранява на българскитѣ граждани да се присѣдиняватъ

къмъ такива организации. Безсмислието и тиранията на този членъ изпъкнуватъ при пръвъ погледъ.

Членъ 17 забранява училищното здание да се употребява за богослужение и молитвения домъ за училище. До сега колко много бѣдни евангелски общини сж си служили съ едно и сжщо здание както за училище прѣзъ седмицата, тъй и за богослужение на Св. Недѣля.

Чл. 19 отнема на евангелиститѣ друго свещено право гарантирано имъ отъ Конституцията. Освѣнъ религиозни конгреси и то съ изричното позволение на министерството и съ присѣтствието на правителственъ делегатъ, тѣ не сж свободни, както другитѣ бѣлгарски граждани, да държатъ разни общи събрания за каквито и да било научни и общеполезни цѣли. Какво значатъ тѣзи срѣднѣвѣковни строгости надъ насъ, които нѣмаме нищо тайно, и които до сега въ нищо не сме се провинили? Прѣдъ очитѣ на министритѣ денонощно хиляди малолѣтни момчета и младежи прѣпѣлнятъ клубовѣтъ на социалиститѣ, картожническитѣ салони и вертепитѣ на разврата, но за тѣзи разсадници на развалата, свободата на събранията е безконтролна и непожтната! „О, врѣмена! О, нрави!...

Еднакво несправедливи и притѣснителни сж членоветѣ: 24-я който изисква всѣка евангелска църква или община да изпраща ежегодно бюджета си въ министерството; 30-я членъ чрѣзъ когото въпросътъ за военната служба по отдѣлно за всѣкой евангелски служителъ не се рѣшава на единъ справѣдливо установенъ принципъ, но се остава на произвола на министерствата на изповѣданията и войната; и 35-я чл. който забранява публична покана за подписване доброволна помощъ въ полза на разнитѣ благотворителни заведения. Не стига дѣто ни заставятъ да плащаме за издрѣжката на държавната религия съ бюджета на Екзархията, съ тѣлѣститѣ заплати на митрополититѣ, епископитѣ, архимандрититѣ и канцеларитѣ имъ, но още се осмѣляватъ да посѣгнатъ на правото на собствеността, осветено отъ Основния Законъ, като ни забраняватъ да **разполагаме по доброволенъ начинъ съ своето си, и то за благотворителни цѣли!** Господа, кой ви даде правото да влизате въ областта на свѣстѣта и да ограничавате личната свобода? О, това е възмутително, то е безчеловѣчно!...

Законопроектътъ свършва съ нѣколко члена които уреждатъ наказателнитѣ разпореждания, що има да се налагатъ при нарушението на Закона. А тѣ сж толкова строги, толкова непоносими, што можемъ справедливо да ги наречемъ жестоки и дори отмѣстителни. За нарушението на този законъ, който на много мѣста е тъменъ, непѣленъ, двусмисленъ и тенденциозенъ, безъ никакви прѣдварителни мѣмрения, изведнѣжъ се прибѣгва до

стотини левове глоба и до конфискуване молигвени домове, училища, благотворителни заведения и други имоти и до отстранение отъ служба.

Слѣдъ като дадохме извлечение отъ стѣснителнитѣ разпоредби на този чудовищенъ законъ, остава ни сега да посочимъ нѣкои отъ горчивитѣ резултати, които неминуемо ще послѣдватъ вслучай че този законъ се приеме отъ Народното Събрание, такъвъ какъвто го е прѣдставила горѣпомѣнатата комисия.

На първо мѣсто този законопроектъ въ горѣпривѣденитѣ членове се поставя въ разрѣзъ—той нарушава конституцията въ самитѣ ѝ основи; посѣга безогледно а) на свободата на свѣстѣта, б) на свободата на събранията и в) на неприкосновенността на имота. До сега повече отъ коя да е друга политическа партия, демокритѣ сж се застъпвали за ненарушимостта на Конституцията, питанието е сега ще внесе ли Г-нъ Малиновъ въ Камарата единъ ретрограденъ законъ, който ще лепне едно черно, неизгладимо петно върху бѣлгарския демократизмъ? Не е за вѣрване.

Второ чрѣзъ този законъ се отнематъ нѣкои отъ свещенитѣ права на хиляди порядчни и въ нищо непровинени бѣлгарски граждани. Това ще до толкозъ да възпрѣпятствува на духовната имъ дѣятелностъ, што въ близкото бждаще ще затрудни и самото имъ сжществуване. Не иска много трудъ да се разбере, че тази именно е била главната цѣль на вдѣхновителитѣ на законопроекта. Но нека ни позволятъ бѣлгарскитѣ клерикали да имъ кажемъ откровенно, че смѣтката имъ е крива. Много кжсно сж се сѣтили — слѣдъ тридесетъ и повече години — да посѣгнатъ на религиозната свобода на нѣколко хиляди равноправни бѣлгарски граждани. Безъ да искаме да заплашваме кого да е, ние заявяваме, че *ще защитаваме привата си до край*, и че никой не е въ състояние да отнеме отъ насъ това, което ни е дарено отъ Бога и гарантирано отъ Основния Законъ. Ако законопроекта се прокара, такъвъ какъвто е, и се пристѣпи къмъ неговото прилагане, ние ще сме готови да понесемъ всичкитѣ страдания и да дадемъ всичкитѣ жертви, но нека се знае, че заедно съ това между бѣлгарското гражданство ще се подигне единъ въпросъ, ще пламне единъ огънь, който не ще закѣснѣе да помете прѣдъ себе си пословичната лѣнностъ и бездѣйствие въ извѣстни кржгове, и своеврѣменно да доведе до пълното раздѣление на църквата и държавата.

Трето. Ако този назадничавъ Законъ се гласува отъ Народното Събрание и влезне въ сила, значи до сега свободната и напрѣдничавъ Бѣлгария да се върне къмъ духовния мракъ и тиранията на срѣднитѣ вѣкове. Съ настѣпването на двадесетия вѣкъ Европа е станала арена на ве-

лики движения и чудни и неожидани промѣни. Побѣдоносцевъ умрѣ и заедно съ него рухнаха всички крути мѣрки — тежкитѣ окови съ които бѣ свързалъ свободната мисълъ въ Русия. Мимо силната съпротива на бюрократитѣ около Руския Синодъ, императорския указъ отъ 17 Окт. дойде да отмахне гнета на клерикализма и да прогласи свободата на съвѣстѣта. Франция чрѣзъ единъ особенъ законъ, прокаранъ прѣзъ Парламента, осъществи пълното раздѣление на църквата отъ държавата. Сега виждаме да се вълнуватъ и съседнитѣ на републиката страни — Испания и Португалия, дѣто папството и калугерството бѣха пуслили най-дълбоки корени; виждаме ги да се напъватъ съ всичкитѣ си сили, да прибѣгватъ даже до кървава революция и гражданска война само и само да отърсатъ отъ себе си вѣковнитѣ вериги на клерикализма и да прогласятъ тържеството на свободата. Сега, при този трѣскавъ устрѣмъ на всичкитѣ културни и напредничави народи къмъ свободнитѣ идеи, мислимо ли е че млада жизнерадостна България слѣдъ тридесетъ годишенъ бѣлѣжитѣ подвигъ изъ пѣтя на свободата, ще иска да се повърне на дирѣ, да се откаже отъ свободната си конституция и да се даде въ услуга на отживѣлигѣ и назадничави идеи на клерикалитѣ? Не допускаме, че народнитѣ прѣдставители и българското гражданство въ главѣ съ пресата като ръководителъ на общественото мнѣние, ще възприематъ подобно нѣщо.

Четвърто. Ако се направятъ усилия за да се прокара и приложи този законъ, ще се отвори вратата за чуждо вмешателство и ще се създадатъ маса главоболия и неприятности за правителството. Когато Народно-либерали бѣха на властъ много нѣщо се постигна за прѣмахването на капитулациитѣ. Прокарването на законопроекта за вѣроизповѣднитѣ общини би далъ най-добрия претекстъ на сили като Германия и Австро-Унгария да се придържатъ о капитулациитѣ и да се бъркатъ въ вжтрѣшнитѣ ни работи. Тази намѣса не закжснѣ да се покаже на дѣло. При първия намекъ за изработването на този законъ, нѣкои отъ чуждитѣ легационни министри прибѣрзаха да се снабдятъ съ него и като се натъкнаха на стѣснителнитѣ му статутѣ, тѣ уловиха първия моментъ за да прѣдставятъ своитѣ оплаквания прѣдъ надлѣжния министръ. А това е само началото на тази външна намѣса; тепърва властитѣ, въ прилагането на закона, ще има да посрѣщатъ нескончаеми разпръви, както съ чуждитѣ легации, тѣй и съ тѣзи върху които ще тѣжи строгостѣта на закона.

Слѣдъ като изложихме стѣснителнитѣ членове на законопроекта и лошитѣ послѣдици отъ прилагането имъ, остава ни въ заключение да напомнимъ че главнитѣ виновници за изработването

на нашата либерална конституция въ Търновското Учредително Събрание бѣха покойнитѣ многозаслужили народни дѣйци Петко Р. Славейковъ и Петко Каравеловъ — липата, които се считатъ за основатели на днешната демократическа партия. Ние сме увѣрени, че ако нѣкой отъ тѣзи великани бѣ живъ, той съ голѣмо възмущение би отхвърлилъ всѣко посѣгателство на Конституцията въ лицето на този неконституционенъ законъ. Но да приемемъ ли за минута, че духътъ на тѣзи свѣтила, на тѣзи неопетнени държавни мъже е угасналъ въ тѣхнитѣ приемници и послѣдователи? Не; нѣмаме достатъчни причини да допускаме такова бързо израждане на българския демократизмъ. Намъ се ще да вѣрваме, че Г-нъ Малиновъ като уменъ държавенъ мъжъ не ще иска да внесе въ Парламента единъ такъвъ недомисленъ, подтиснически законопроектъ; че Г-нъ министръ-прѣдседателъ ще използва подаденитѣ възражения и протести и врѣзъ основа на конституцията, той ще изработи новъ законопроектъ, който въ нищо не ще накърнява свещенитѣ права на разнитѣ вѣроизповѣдни общини въ Царство България. Дано видимъ надеждитѣ си реализирани за слава и честъ на България и възтържествуването на правдата и свободата.

Проповѣдъ Рождението на Бога

*Ще намѣрите младенецъ повитъ,
сложенъ въ яслитѣ. Лук. 2:12.*

Този бѣше знакътъ, който ангелитѣ дадоха на овчаритѣ за да познаятъ че „днесъ се роди вамъ въ града Давидовъ Спасителъ, който е Христосъ Господъ“. Възпоминанието на това събитие и за насъ донася рождествени благопожелания и блага вѣстъ отъ голѣма радостъ. Да, чрѣзъ ражданието на Исуса въ яслитѣ, въплощението на Бога въ тѣлото на едно малко дѣте, се прогласява божествения елементъ въ човѣка, славата Божия изявена въ раждането на всѣко дѣте на земята. Малко бебе, бѣдно, голо и безпомощно, което при всичко че не е въ състояние да стори нѣщо за себе си, пакъ е въплотениятъ Богъ и Царъ, прѣдъ когото ще се поклони всѣко колѣно. И онзи който не признае това началство, и не колѣннчи прѣдъ него съ почетъ и благоговѣние, не ще може да познае Бога. Възможно ли е това? Какъ може Богъ да се открива чрѣзъ трогателното безсилие на едно мило дѣтенце?

Нека се прѣнесемъ мислено на първата рождествена нощъ когато това дѣте което наричаме Христосъ Господъ се роди въ Витлеемъ. Какъ се роди? Въ прѣпълнения съ пѣтници ханъ присти-

гна Иосифъ съ Мария търсяща мѣсто за да се освободи отъ брѣмненостъта си. Ала никой не знаеше че това бѣше Богъ, който щѣше да се роди. Стаитѣ въ хана бѣха натѣпкани съ гости; празно мѣсто никѣдѣ не се намираше. Отъ стая въ стая обикаляше Иосифъ търсящъ мѣсто за нуждата на Мария. Имаше стаи, но заети отъ търговци, скъпоцѣнни стоки, бали съ вавилонска коприна, аромати и благовонна смола отъ Арабия и Изтокъ. Такива драгоцѣнности, поради врѣмето, трѣбва да се държатъ подъ безопасенъ заслонъ; не биваше да се оставятъ вѣнъ при добитѣка. Притежателитѣ имъ дори и да искаха не можаха да ги прѣмѣстятъ, защото щѣха да се изложатъ на рискъ и загуба. Отъ човѣкъ на човѣкъ ходи той да се моли, ала никой не склони да отстъпи мѣстото си.

Благодарение, че всички не бѣха коравосърдечни: намѣри се единъ готовъ да плати другиму стига да отстъпи стаята си на бѣдната жена. Колкото за себе си, нѣмаше какъ да напусне стаитѣ си, защото стоката му бѣ настанена въ едната, а въ другата близо до нея се бѣ разположилъ самъ той да я пази. Крайно съжالياше че не може да стори нѣщо повече. Но въ хана се намираха други пѣтници безъ стоки, свикнали да нощуватъ на отворено; за вѣрване е че тѣ съ благодарностъ щѣха да отстъпятъ стаята си на жената срѣщу възнаграждението, що имъ се прѣдлагаше. Никакъ не! Току що бѣха стигнали отъ дълго и уморително пѣтешествие. Ни една нощъ за цѣли седмици не бѣха сложили главитѣ си подъ сушина и покривъ, ожидаючи съ нетърпение тази нощъ, когато щѣха да се успокоятъ и поразвеселятъ. Вмѣсто да дава пари на другитѣ, нека търговецътъ ѝ отстъпи своята стая. Той винаги нощува подъ покривъ, тѣ почти никога. За тѣхъ спокойствието и почивката струваха толкосъ колкото стокитѣ на търговеца. Нека му намѣри срѣдството. Хж, друго нѣщо! Ей тамъ въ понататъшната стая квартирува единъ човѣкъ, койго прѣкарва живота си въ охолностъ и спокойствие. Не ще му стане злѣ ако прѣспи една нощъ на отворено. Попитайте го. Какъ? Да се изложи на опасностъ по този начинъ? Никакъ! Отъ малъкъ се е свикналъ на нѣженъ и улесненъ животъ. Безъ това той би пострадалъ. Има други които лесно могатъ да спятъ на отворено, но за него това е невъзможно.

Сѣ въ сщия ханъ бѣше се настанилъ единъ човѣкъ съ жената и дѣцата си. Съ голѣмъ трудъ той бѣ сполучилъ да пристигне ъ врѣме, да наеме стаи, дѣто сѣмейството му можеше да прѣкара на спокойствие безъ да се излага на неприятности. Попитайте го слѣдъ всичкитѣ си трудове, да ли би склонилъ да ги извади отъ стаята и като нѣма

другадѣ мѣсто, да ли е готовъ да ги тури въ мръсния ахъръ между добитѣцитѣ безъ никакъвъ заслонъ освѣнъ небето. Не, не, като добръ съпругъ и милостивъ баща той нѣма да лиши своитѣ си за да удовлетвори неотложната нужда на една бѣдна жена. Като има толкова други които безгрижно гледатъ и не сж готови да се притекатъ на помощъ, биваше ли той да изложи жена си и дѣцата си на страдание? Нека този самъ самичкъ, въ съсѣдната стая стори това добро.

Какъ тѣй? Това не може да бѣде; той има право надъ стаята си, и никой не може да го изважда отъ тамъ. Жално му е, съчувствува съ нуждающата се, готовъ е да съдѣйствува отчасти,

Систинската Мадона

но самъ той да понесе всичкиятъ товаръ като отстъпи стаята си, това не може да бѣде. Той стои на правото си.

Нѣщо подобно, прѣдставяме си, е било случившето се прѣзъ онази нощъ събитие, защото хората на всѣкѣдѣ си приличатъ. И тѣй стана, че Богъ който търсѣше мѣсто да се роди, не намѣри никой готовъ да отстъпи своето, защото всичкитѣ стаи бѣха заети. Всѣкой трепереше за интереситѣ си и за улѣсненията си; всѣкой се застъпваше за правата си и привилегиитѣ си; всѣки мислеше, че другиятъ трѣбва да отстъпи. И тѣй Богъ се роди на открито небе, между товарнитѣ животни, яслитѣ на които му послужиха за люлка. Ала Богъ толкоси възлюби свѣта, та макаръ че

ни единъ не се показа готовъ да му даде мѣсто той пакъ се роди между човѣцитѣ и за човѣка; обаче човѣкъ се отказа отъ него и товарнитѣ животни му станаха другари. Роденъ между добитѣка, който робуваше на човѣка, Богъ въплътенъ дойде да слугува на човѣчеството! Кой бѣше първиятъ, що намѣри този царъ? Евангелистъ Лука ни дава хубавата повѣсть за овчаритѣ, които вардѣйки нощемъ стадата си, явило имъ се видѣние на ангели, които имъ казали, че очаквания Христосъ се е родилъ въ Давидовия градъ Витлеемъ, и вмѣсто знакъ, казаха имъ като отидатъ въ Витлеемъ, ще намѣрятъ новороденъ младенецъ повитъ въ пелени и лежащъ въ ясли. Най-бѣдното и най-нуждающето се дѣте въ цѣлия градецъ Витлеемъ бѣше Царьтъ. Това бѣше знакътъ.

Цѣлия Израилъ очакваше Царя. Мъдритѣ люди постоянно изучаваха пророческитѣ книги, които прѣдсказваха за Неговото идвание. Книжници, фарисеи и свещеници, всѣкой по своему да узнаятъ нѣщо за грядущиятъ Царь. Споредъ тѣхъ великиятъ Царь щѣше да се отличи съ силата да прави чудеса, придружени съ знамения отъ Самаго Бога. Кой го намѣри? Споредъ евангелската повѣсть нѣкои бѣдни рибари отъ сѣверния край на Галилейското езеро познаха, че Исусъ бѣше Христосъ. А споредъ рождествената повѣсть първо овчаритѣ го познаха и то чрѣзъ дадения имъ знакъ: че въ рождението си той бѣше побѣденъ и по-окаяненъ отъ кое да е дѣте въ Витлеемъ.

Въ своето Евангелие Матей ни дава друга повѣсть за какъ билъ намѣренъ Христосъ. То е единъ видъ притча чрѣзъ която евангелистътъ разказва какъ царството щѣше да мине отъ Израила къмъ язичниците, защото тѣзи послѣдни потърсиха и намѣриха Христа, а евреитѣ отказаха да сторятъ това. Това е повѣстѣта за мъдрецитѣ, които чрѣзъ изучаване на звѣздитѣ, съгласно старото имъ учение, вѣрваха че се е родилъ въ западната страна, великъ царъ и затова тръгнаха да пжтуватъ къмъ западъ водени нощемъ отъ звѣздата, която идеше прѣди тѣхъ. По този начинъ мъдрецитѣ стигнаха до столицата на Юдея и царския палатъ за да търсятъ Княза, който щѣше да стане царъ. Но князътъ на Небесното Царство не се намѣри въ царскитѣ дворци. Тогава Иродъ прати да повикатъ книжниците и законниците за да се научи отъ тѣхъ дѣ имаше да се роди Царьтъ. Въ отговоръ тѣ му казаха че Царьтъ отъ Давидовото царство ще се роди въ Давидовия градъ Витлеемъ. Повече отъ това не знаеха; защото истинското значение и сжщината на неговото царство не бѣше имъ открита. Невѣжи, простодушни овчари можѣха да намѣрятъ, както и невѣжитѣ, простодушни рибари го намѣриха по-

сетнѣ, защото самиятъ имъ животъ ги поставяше въ съприкосновение съ нуждитѣ на човѣка. Личнитѣ имъ нужди и необходимости ги правѣха винаги отзывчиви къмъ нуждитѣ и необходимоститѣ на другитѣ. Това ги прѣдразполагаше къмъ братски чувства спрѣмо нуждающитѣ се, а зовѣтъ къмъ общо братство и човѣчество не можеше освѣнѣ да ги доближи до Бога.

Всичкитѣ други високопоставени класи даваха прѣдимство на богатството, на силата и на социалното отличие; челолюбиемъ оставаха на дирна ржка. Споредъ тѣхъ, достойнството не се състоеше въ добритѣ качества на самия човѣкъ, но въ имота, силата и общественото положение на човѣка. Тѣ търсѣха Бога въ тѣзи нѣща, но не и въ самия човѣкъ.

Слѣдъ това мъдрецитѣ отидоха да търсятъ дѣтето въ Витлеемъ. Земнитѣ народи потърсиха Царя си въ религията на Вѣтхия Завѣтъ, и като не го намѣриха въ славата на Юдея, въ силата на Давида, нито въ раскоша и великолѣпието на Соломона; като не го намѣриха въ закона на Моисея или въ поезията на Псалмитѣ, нито въ мъдростта на Иова, тѣ го намѣриха въ Израила лишенъ отъ сила и слава, между простодушнитѣ и безпомощнитѣ израиляни лишени отъ собствена земя и сила, подвластни и порабощени отъ другитѣ.

И ето въ това се състои мистерията и чудото на това царуване, въ това е и значението на тази повѣсть. Човѣкъ намира своя Богъ и Спасителъ не между тѣзи, които могатъ да му дадатъ нѣщо, не въ властъ и сила, не въ тѣзи, които можаха да му придадатъ мъдростъ и насърчение, нито даже срѣди онѣзи, които му изявяватъ благость и любовъ. Той намира Бога своя Царъ и Спасителъ, когато намѣри единъ, който поради безсилието и немощта си се нуждае отъ него.

Богъ винаги търси мѣсто за да се роди въ твоя животъ и въ моя. Мария въ брѣмнеността си търси помѣщение въ твоя животъ и въ моя, дѣто Исусъ Христосъ иска да намѣри люлка за себе си. Както хората въ Витлеемския ханъ, тъй ние днесъ често страдаме отъ духовна слѣпота. Стаитѣ на сърдцата ни сж пълни както бѣха стаитѣ въ Витлеемския ханъ прѣзъ онази нощъ.

Нѣма мѣсто въ нашия животъ. Всичко що имаме, пазимъ го за жената и за дѣцата си.

Имаме цѣлъ за постигане въ този свѣтъ, за която трѣбва да употребимъ всичкото си врѣме и сила. Когато му дойде врѣмето и ние ще се постареемъ да сторимъ нѣщо за доброто на свѣта. Надѣваме се, по всѣки начинъ, да си пробиемъ пжтъ въ свѣта, та за това нѣма какъ да отстѣпимъ стаята си за да дадемъ мѣсто на една нужда, която ще ни изтика вѣнъ на двора между животнитѣ и товарния добитѣкъ.

Животътъ ни е прѣпълненъ съ натрупани стоки, отъ които искаме да придобиемъ богатства, та въ упазването имъ се поглъща всичкото ни врѣме и сила. Духътъ на съревнувание — за да напѣдваримъ другитѣ, постоянно ни дразни и не ни дава спокойствие. Съ пари разполагаме, частъ отъ които ние сме готови да дадемъ за тази нужда за да се откупи мѣсто въ живота на другиго, но колкото за себе си, не можемъ изложити на опасностъ скъпоцѣннитѣ си стоки и да излѣземъ вънъ между добитѣцитѣ.

Както знаете, ние сме хора съ деликатно здраве и нѣжна отхрана; трѣбва да се грижимъ прѣди всичко за здравето си. Освѣнъ дѣто постоянно охкаме и пѣшкаме, ами товарътъ на тѣлото ни е толкозъ тежъкъ, щото не можемъ да се излагаме на какво да е. Да, признаваме, че е голѣма нуждата, но не сѣщате ли се и за насъ? Говорите ми че трѣбва да се грижа за другитѣ, а не знаете ли какво е здравето ми, и колко много се нуждая отъ съчувствието ви, тогава какъ искате азъ да отстъпя мѣстото си за нуждитѣ на другитѣ?

Има други, които казватъ: вие добрѣ знаете какъ съмъ порасналъ отъ малъкъ. За долна ржка хора е лесно да живѣятъ всѣкакъ а даже между животнитѣ. Тѣ сж другояче научени; но азъ да падна толкозъ ниско?

Ахъ, драги приятели, като празнуваме Христовото Рождество дано Богъ ни напои съ своята безинтересна любовъ щото да се открие на васъ и на мене мѣстото дѣто Христосъ нашия Царъ може да се намѣри. Безпомощнитѣ и нуждающитѣ се, ето нежданото покривало, съ което Богъ се приближава до насъ. За васъ и за мене безпомощниятъ е каналътъ чрѣзъ който Богъ ще се роди въ нашия животъ.

Исусъ дойде да прѣобрази свѣта и да обърне горното долъ. Но това прѣобрѣщане не се състои въ друго освѣнъ въ царуването на любовта. Той дойде да възстанови на мѣстото му Божиятъ законъ на любовта; а основната сжщина на този законъ на любовта подразбира отдаване почетъ и помощъ на онѣзи, които най-много се нуждаятъ; тази любовъ се състои и въ това, когато силнитѣ и високопоставенитѣ прѣклонятъ колѣнитѣ и се поклонятъ прѣдъ светилището на най-слабитѣ и най-бѣднитѣ като излѣятъ дароветѣ си злато, ливанъ и смирна, за самата причина че сиромаситѣ, немошнитѣ и безумнитѣ се нуждаятъ най-много отъ тѣзи нѣща.

Мждри и разумни отъ този вѣкъ, искате ли да намѣрите великия Царя на новото царство Божие? Ето го дѣ лѣжи. Нѣма защо да се връщате двѣ хиляди години на дирѣ. Тука е той сега. Принесете му дароветѣ си злато, ливанъ и смирна. И

това ще ви бжде знаменне — едно Дѣте, защото е най-слабо и най-глунаво; повито въ пелени и положено въ яслитѣ, като най-бѣдно и най-долно отъ всички, безъ свой домъ и жилище изгодно на животнитѣ въ полето. Но пакъ вий ще познаете че той е по-великъ отъ всичкитѣ царѣ на земята. Ако го признаете и приемете за вашъ царъ, той ще да оживи вѣтрѣ въ васъ всичко шо е най-добро и най-възвишено въ сърдцата ви, и вие ще станете синове Божии, като служите безъ да искате да ви служатъ. Служете на най-слабитѣ и безпомощнитѣ и като имъ служите, вие ще станете като богове, а тази земя ще се прѣобрази на царство небесно.

Прѣводъ изъ The Homiletic Review.

Истински и достовѣрни ли сж нашитѣ евангелія.

„Християнството се е сформирало въ течение на три столѣтия“ пише Ренанъ (Vie de Jesus). Съ това той иска да каже, че тѣй като най-старото отъ всички достигнали до насъ ржкописни евангелія (codex sinaiticus) е написано въ 350 год. слѣдъ Христа, то по всѣка вѣроятностъ, прѣзъ тоя дълъгъ промежутъкъ на врѣме послѣ смъртта на основателя на християнската религия, сж били натъкмени всички легенди за неговитѣ чудеса и божествени свойства, но че въ сжщностъ той е билъ простосмъртенъ като насъ човѣкъ, само съвършено идеаленъ. Подобно е миѣнието както на Л. Н. Толстой, така и на много други.

Дѣйствително, че най-стария евангелски ржкописъ, до сега поне извѣстенъ, се отнася къмъ това врѣме и цѣли 250 години го отдѣлятъ отъ смъртта на послѣдния отъ апостолитѣ, Иоанъ — авторътъ на четвъртото евангелие. Но пита се: въ какво положение се намиратъ другитѣ наши гръцки и латински класици, въ вѣрността на които ний не се съмняваме? Извѣстно е, че Есхиль е живѣлъ отъ 525—456 год. пр. Р. Хр., а най-дрѣвния ржкописъ отъ неговитѣ съчинения се отнася къмъ 11-то столѣтие слѣдъ Христа; тѣй че тукъ се явява единъ промежутъкъ отъ 1500 години врѣме. За съчиненията на Софокла, Тукидида и Херодота промежутъка на врѣмето е приблизително сжщия. За съчиненията на Виргилия промежутъкъ е 300 години; за съчиненията на Тита Ливия — 400; за съчиненията на Хорации — 300; за съчиненията на Тацита — 750 години; тѣй че въ сравнение съ тѣхъ евангелския ржкописъ заема много по-завидно мѣсто.

Отсѣтствието у насъ на по-древни ржкописи се обяснява отъ части и съ това, че въ врѣме жестокитѣ гонения на Християнитѣ отъ императоритѣ Домиций и Диоклетианъ, сж били издадени специални прѣдписания да бждатъ унищожени всѣкакви християнски книги, понеже чрѣзъ тѣхъ се поддържала християнската религия — както тѣ мислѣли. Не е било лесно да се криятъ обемиститѣ ржкописи на пергаментъ въ врѣме на тристолѣтнитѣ гонения.

Но, че нашитѣ Евангелія сж сжществували въ сжщия видъ, въ какъвто сж дошли и до насъ

и прѣди 350 години, е явно и отъ това, че имаме ржкописи въ вѣрността на които науката не се съмнява и които даватъ или цитати и извлѣчения изъ евангелията отъ много по-одавнашенъ периодъ, или пъкъ основайки се на тѣхъ, потвърждаватъ по твърдѣ поразителенъ начинъ най-главнитѣ факти спомѣнати въ евангелията.

Има се напр. трактата на епохогетическото съдържание, написанъ въ 140 год. сл. Хр. отъ бившия езически философъ Юстинъ на името на императоритѣ Антонина Пия и Марка Аврелия, въ който се рисува живота и учението на Христа и се описва битя на християнскитѣ общини въ това врѣме. Интересно е да се прочетатъ цитатитѣ, които той навежда изъ евангелията и важноста която имъ той дава. „На недѣлнитѣ си събрания“, пише той, „християнитѣ четатъ мемуаритѣ на апостолитѣ“.

Не повече отъ прѣди 10 години въ Египетъ се намѣри съчинението на Юстиновия ученикъ Тациана, написано приблизително 170 год. сл. Хр., което прѣдставлява нѣщо като свободно евангелие — сборъ извлечения отъ всичкитѣ евангелия.

Срѣщатъ се извадки отъ евангелията тъй сжщо и на разни мѣста въ съчиненията на пораннитѣ писатели, напр. на Климента Римлянина отъ 97 год. сл. Хр. и други автори, но не е въ програмата ни да се впускаме въ тая специална област на библейската критика и за насъ ще бжде достатъчно да застанемъ на почвата, която си е извоювала либералната германска школа, на чело съ професора Харнака.

Ний можемъ да бждемъ напълно увѣрени, че тия професори сж процѣдили всѣка йота отъ ржкописитѣ въ своитѣ критически изслѣдания.

Въ срѣдата на миналото столѣтие господствующата въ Германия Тюбингенска богословска школа, на чело съ знаменития професоръ Бауеръ, която отричаше вѣрността на всички почти книги отъ Новия Завѣтъ съ оригинала, вече е отдавна опровергана отъ послѣдующитѣ разкрития на науката и въ настояще врѣме германската либерална школа счита вѣрността съ оригинала поне на 3-тѣ евангелия и на всичкитѣ послания безъ едно — за фактъ вече научно установенъ.

Но ако за още по-голѣма прѣдпазливостъ даже се обърнемъ къмъ най-радикалното крило на спомѣнатата школа, то и тамъ ще намѣримъ че прѣдставителитѣ и на крайното критическо направление признаватъ за неоспорима вѣрността съ оригинала на четиритѣ Апостолъ Павлови послания: двѣтѣ послания къмъ Римлянитѣ, къмъ Коринтянитѣ и къмъ Галатянитѣ.

Но понеже въ тѣзи послания, писани отъ Апостола Павла въ 60-тѣхъ години сл. Р. Хр. се съдържатъ всички сжществени части на християнското учение, въ това число и указанията за възкрѣсението на Христа изъ мъртвитѣ и за неговата божественостъ, и понеже тия послания сж се приемали отъ всички християнски общества въ Мала-Азия, Гърция, Италия и навсѣкждѣ, кждѣто е прониквала християнската църква, то отъ това неминуемо слѣдва, че тия основни положения на християнското вѣроучение по никакъвъ начинъ не могатъ да се признаятъ за изобрѣтения, или съчинения на по-послѣдни врѣмена, а се отнасятъ къмъ най-ранния периодъ на християнството.

И така, ако въ 60-тѣхъ години на първото столѣтие по всичкия брѣгъ на Срѣдиземно море първитѣ християнски общини сж вѣрвали въ чудесата и възкрѣсението на Христа отъ мъртвитѣ и въ неговата божественостъ — пада сама по себе си хипотезата на Ренана за възникването на легенди въ по-послѣшно врѣме. Между другото, обаче, има още едно малко обстоятелство, на което Ренанъ не е обърналъ внимание — това е факта, исторически установенъ и неоспоримъ, че всички християнски църкви на всѣкждѣ, още отъ самото начало, сж празнували всѣка година празника на Пасхата Господня и членоветѣ сж се поздравявали съ привѣтствието: „Христосъ Възкресе.“ Отдѣ и какъ се е утвърдилъ у тѣхъ тоя обичай?

Да прѣминемъ сега къмъ въпроса за доствѣрността на евангелскитѣ разкази, въ смисълъ тѣхната правдивостъ на изложение. Между другото да забѣлжимъ и това, че веднѣжъ допустената вѣрността съ оригинала макаръ и на нѣкои отъ нашитѣ евангелия, то заедно съ това ний създаваме вече силно прѣдположение въ полза искренности на авторитѣ и въ вѣроятната правдивостъ на тѣхното изложение. Мжчно допустимо е че нѣкои отъ Апостолитѣ Христови — Левий, авторътъ на първото евангелие, или Апостолъ Иоанъ, или спжтницитѣ на Павла, Лука и Марка, сж описвали сжбития лѣжливи или недостовѣрни. Противъ това говори и самия тонъ на евангелията — тонъ до толкова искренъ и правдивъ, трезвенъ и простъ, че у всѣки не съ прѣдубѣждение читателъ неволно възниква чувство на довѣрие къмъ авторитѣ на повѣствованията. Мнозина, започвайки четенето на Евангелията съ недостовѣрие, сж идвали до убѣждението, че тѣ сж достовѣрни именно подъ впечатлението на тоя тѣхенъ неподражаемо-правдивъ тонъ. Другъ доводъ е многото малки подробности въ изложението, разпрѣснати по всичкитѣ евангелия (а особно въ евангелието отъ Марка) такива подробности, които сж могли да бждатъ забѣлзани само отъ очевидецъ на събитieto, и които едва ли би било възможно да се възпроизведатъ отпослѣ. Разбира се, да сждимъ за убѣдителността или неубѣдителността на тия доводи, трѣбва непрѣменно да се отнесемъ къмъ въпроса безпристрастно и да се запознаемъ съ евангелията основно.

„Изключителния хаактеръ на евангелията не подлежи на никакво съмнѣние“, пише професоръ Харнакъ; „тая простота и изразителностъ на формитѣ не е могла да бжде възпроизведена даже слѣдъ нѣколко десетки години . . . твърдѣ явно е, че тукъ въ сжщность имаме работа съ прѣданията на първитѣ врѣмена. Въ полза доствѣрността на нашитѣ евангелия говори и тоя фактъ, че сжщитѣ евангелия ние срѣщаме прѣписани и въ Гърция, и въ Пелестина, и въ Римъ, и въ Галия и пр. отъ което слѣдва колко ревниво църквата е спазвала първоначалния текстъ на тия писания.“

„Но въ тия евангелия има толкова много грѣшки“, възразяватъ мнозина, „и при това имало е и други още евангелия — тъй нарѣченитѣ апокрифически — пълни съ най-груби и фантастични разкази, и които отдавна сж признати отъ всички за недостовѣрни; отъ гдѣ и накждѣ каноническитѣ евангелия заслужаватъ по-голѣмо довѣрие отъ другитѣ?“

Дѣйствително, че въ евангелията има и грѣш-ки и несѣгласия въ изложенията, но за „много-такива“ може да говори само тоя, който не е добръ запознатъ съ евангелията.

Напр. 1) Въ еванг. отъ Матея 27:9 едно пророчество за Христа е приписано на пророка Иеремия, когато въ сжщностъ то се срѣща у Захария 11, 12 и 13.

2) У единъ евангелистъ се споменава за двама беснуеми въ страната Гадаринска, които Господъ е изцѣрилъ, а у другъ евангелистъ е само единъ.

3) У Иоана помазването на Христа отъ Мария се е извършило една недѣля прѣди разпятието му, когато у други това се прѣдава въ надвечерието на страданията му.

4) У първитѣ двама евангелисти се казва, че двамата разбойници, които били разпнати съ Христа, сж го хулѣли и оскърбавали, а Лука казва, че само единия го хулѣлъ, и че другия го упрѣкавалъ и се калялъ и пр. пр.

Но тия различия въ текста касаятъ ли се до сжщността на самия въпросъ? Въ всички ония случаи, когато въпроса се касае до божествеността на Христа, до неговото въскрѣсение изъ мъртвитѣ, до неговитѣ рѣчи и сжществени събития въ живота му, всичкитѣ евангелия говорятъ едно и сжщо, безъ сѣнка отъ различие по сжщество. Тия малки различия въ нѣкои външни подробности не сж ли по-скоро доказателство за вѣрността на евангелията? Ако наистина тѣ биха били съчинени отпослѣ, то авторитѣ имъ вѣроятно биха се погрижили да избѣгнатъ подобни „несѣгласия“ за „да се не виждатъ концитѣ въ разказитѣ имъ“. Подобни различия въ изложението ще ги има всѣкога, когато за едно и сжщо събитие съобщаватъ различни хора, отъ разни мѣста и въ разни врѣмена.

Нека вземемъ наприкладъ нѣколко най-добро-сѣвѣстни рапортьори, които описватъ извѣстно събитие въ града—да рѣчемъ пожаръ—непрѣменно всѣкога въ резултатъ ще се получи не напълно идентично съобщение за него. А евангелията не сж писани въ едно и сжщо врѣме; както се прѣдполага едва 70—90 год. сл. Р. Хр.

Колкото пъкъ що се отнася до апокрифическитѣ евангелия, напр. евангелието на Варнава, книгата на Еноха, откровението на св. Петръ и др., то безъ да говоримъ за чудовищнитѣ небивалици, разказвани въ тѣхъ (напр. какъ Христосъ въ дѣтството си правѣлъ отъ калъ птици и послѣ ги прѣвръщалъ въ живи и др. т.), но и самия тонъ на тия фантастични приказки до толкова се различава отъ скромния, трезвения и искреноправдивъ тонъ на нашитѣ евангелия, че за никакво сходство и сравнение не може ни да се мисли, ни дума да става. Единъ отъ най-последнитѣ прѣводчици на апокрифичнитѣ сказания, англичанинътъ Б. Х. Кауперъ, (Издание Норчетъ въ Лондонъ) пише:

„Прѣди да се наема съ тая работа (прѣводчѣтъ) азъ не съзнавахъ каква пропастъ лежи между истинскитѣ евангелия и тия фантастични приказки“.

Бихме могли да причислимъ къмъ историческитѣ съчинения, отъ дѣто черпимъ нашитѣ вѣдѣния за Христа, и съчиненията на други прѣдставители на християнската литература отъ пър-

витѣ двѣ столѣтия, но това би ни отвѣло извънъ рамкитѣ на реферата ни.

На основание на горѣизложеното, ний можемъ да кажемъ, че като оставимъ настрана религиозното значение на евангелията, тѣ прѣдставляватъ отъ себе си твърдѣ цѣненъ исторически материялъ и притѣжаватъ, отъ научна точка зрѣние, твърдѣ висока степенъ на достовѣрность. Безспорно ний имаме въ тѣхъ лишени отъ всѣка хитрость разкази на „лица-очевидци, или на лица много тѣсно или близко стоящи до очевидцитѣ“.

(Слѣдва).

Христосъ благославя малкитѣ дѣца

ХРИСТИАНСКИ ЖИВОТЪ.

ПЕЧАЛБА ОТЪ ЗАГУБА.

Още и виѣнявамъ всичко, че е щета соррди прѣвѣходството на познаването на Христа Исуса Господа моего, за когото изгубихъ всичко и виѣнявамъ всичко за нѣмѣтъ, само Христа да придобия и да се найда въ Него, безъ да гмамъ свои си отъ закона правда, но правдата, която е отъ вѣрата Христова, т. е. правдата, която е отъ Бога чрезъ вѣрата

Филип 3:8 и 9.

За какво хората най-често говорятъ и най-много мислятъ? Не за своитѣ придобивания и загуби ли? Хората се радватъ когато придобиятъ

нѣщо и скърбятъ когато нѣщо изгубятъ. Нали е така и съ васъ, драги читатели? Не сте ли понасяли нѣкоя тежка загуба, за която вие постоянно мислите и говорите? Мисълта за загубата не ви оставя ни день ни нощъ. Тя ви прѣслѣдва въ лѣглото, не ви оставя и прѣзъ дневнитѣ ви занятия; съ васъ излиза изъ къщи, съ васъ се и връща. Вие приказвате за нея като за безвъзвратна и невъзнаградима загуба и даже не ви минава прѣзъ ума да я погледнете другоаче.

Обаче може да се поставите по тоя въпросъ и на друга гледна точка. Докаждало ли ви е нѣкога на умъ, че *загубата* може да е *придобиване* за васъ? Таквазъ мисълъ на малцина се вѣстѣва. Колкото странно и да се вижда, но все пакъ, несъмнѣнно е, че нашитѣ *загуби* често биватъ най-цѣнни *придобивания* за насъ, и, наопаки, *придобиванията* ни биватъ най-тежки *загуби*.

Вие се съмнѣвате въ това? Показва ви се невѣроятнo? Тогазъ позволете ми да ви докажа тоя страненъ, по вашему, фактъ, че *загубата наистина може да е съ сжщностъ печалба*.

Мойсей не спечели ли отъ загубата си, като промѣни египетскитѣ съкровища съ подчинение на Божията воля, слѣдъ което стана знаменитъ законодатель на иудейския народъ? Иовъ не спечели ли, като изгуби здраве и богатство, а Господъ му дарува двойно отъ онова, което понапрѣдъ бѣ ималъ и благослови Богъ послѣднитѣ му дни повече отъ прѣжнитѣ? Яковъ не спечели ли като изгуби любимия си синъ Иосифа, който отпослѣ стана источникъ за помощъ нему и на цѣлото му сѣмейство въ врѣме на глада? Давидъ не спечели ли отъ това, че бѣше принуденъ да избѣга по горитѣ и по чужди страни отъ завистливото око на Саула и да прѣтърпи велики скърби, които сж подѣйствували отчасти за „изправлението“ му, за да го направятъ по-достоенъ царъ? Апостолитѣ не спечелиха ли отъ доброволното изгубване вситѣ си земни блага, отъ които се отрекоха за да послѣдватъ Христа, като съ това станаха основатели на едно царство, което прѣживѣва вситѣ земни царства?

Вие виждате отъ тия примѣри, че загубитѣ ни често се обръщатъ въ най-голѣми печалби.

— „Да, въ примѣритѣ, които приведохте, наистина е произлѣзла печалба отъ загубата“, ще рѣчете вие, „но всѣкога ли е тъй? всѣкога ли е било тъй съ мене, напримѣръ? всѣкога ли съмъ печелилъ отъ загубата?“

Понататѣкъ. Да прѣдположимъ, че вие имате дѣтенце, което вие тъй обичахте, щото сте били готови да го имате за свой кумиръ. Вие го обичахте повече отъ Бога и Той ви го отнѣ, като ви даде вмѣсто него Себе си. Не сте ли спечелили отъ таквазъ загуба? Или, може би, вие се радвахте на жена или мжжъ, въ които сте полагали цѣлата си душа. Богъ отнѣ прѣдмета на обожаването ви, като ви доказа, че само Той може да е за васъ повече нѣщо отъ мжжъ или жена. Не сте ли спечелили отъ подобна загуба? Нагазва ви болѣстъ и страданията ви заставятъ да се обърнете къмъ Бога, Който ви чу и ви избави отъ всѣкакъвъ страхъ. Не сте ли спечелили отъ загуба на здраве? Нѣкой си изгубва състояние или топло мѣсто, но вслѣдствие

на това доаждѣ до убѣждението, че е *велико придобивание да бжде благочестивъ и доволенъ*. Не е ли спечелилъ отъ загубата?

Може би вие сте изгубили най-цѣнното за човѣка богатство: доброто ви име е зачернено съ клевета; сърцето ви е разтерзано отъ горестъ, отъ разочарования, несполуки, но отъ тѣзи нещастия то се е закалило въ търпение. Вашата вѣра, любовъ къмъ ближния, сж се подвѣргнали на тѣжка изпитня и тѣ сж очистили земнитѣ ви врѣзки, укрѣпили сж вѣрата ви, възвеличили сж ума ви и сж ви поставили надъ дребулиитѣ на живота. Не значи ли това, че сте спечелили отъ загубата?

Признавамъ, че всѣка загуба се много тежко прѣнася, каквото и да изгубиме, жена, мжжъ, дѣте, здраве или състояние, мѣсто или добро име, всѣка такава загуба е една тежка изпитня. Но едва ли не е по-ужасно отъ да изгуби човѣкъ доброто си име, да стане жертва на клевета. Нищо не се цѣни тъй високо, както доброто име. За мнозина доброто име е светиня; тѣ го уважаватъ повече отъ Божия законъ, отъ Божията слава, повече отъ всичко що е истинско, свето, справедливо. Разбира се, трѣбва да се цѣни доброто име; но, да паднеме прѣдъ очитѣ на хората, може да значи да се повдигнеме прѣдъ Божнитѣ очи т. е. да застанеме по-високо отъ това, за което хората ни мислятъ и говорятъ.

Какви и да сж загубитѣ ни, ние, при все това, не трѣбва толкова да мислиме за тѣхъ, колкото да мислиме какъ да ги прѣвърнеме въ придобивания. Апостолъ Павелъ ни казва, че всичкитѣ земни блага той счита нищожни и че всичкитѣ земни придобивания за него сж загуба въ сравнение съ познанието на Исуса Христа. Ше рече, ние намираме у Христа всичкитѣ висши блага, които би могли да обладаваме и даже сега нѣма на земята такава благо, което познавши Христа не би се съгласилъ да замѣни съ това познание.

За да покажа нагледно това, ще се постараю да ви обясня какви прѣимущества апостолъ Павелъ счете загуби. Никой не е изгубилъ толкова много, колкото той, съ приемане християнството. До обръщането му въ християнството, той билъ младежъ отъ високо произхождение и се ползвалъ съ голѣма почеть между съотечественицитѣ си. Той билъ усърденъ Юдеинъ и ревностенъ гонителъ на християнството; ако би продължавалъ да върви по тоя пѣтъ, безъ съмнѣние би достигналъ високи почести и би пожъналъ похвали отъ хората.

Всичко това той добръ знаелъ. Да се отрече отъ такава високо положение, да се изложи на такъвизъ одумвания, такава ненавистъ, на каквито е билъ подвѣргнатъ, па и сега даже се подвѣрга евреина, който се отказва отъ вѣрванията си,—е било скжпа жертва; при все това той принесълъ тая жертва на олтаря на Христовата любовъ. Той намѣрилъ, че всичкитѣ облаги, които би спечелилъ ако останеше врагъ Христовъ, би били за него загуби, а самитѣ тия *загуби* той считалъ за *придобивания*.

Тѣ е и съ насъ. Често ние даваме лъжлива цѣна на свѣтовнитѣ блага и когато се рѣшаваме да принесемъ въ жертва Богу това, което по-рано

сме цѣнили, то таквазъ загуба се обръща за насъ въ придобиване.

Нищо не е тъй трудно, както откази отъ върването си, даже и да е лъжовно. Каква загуба би прѣтърпѣлъ човѣкъ съ такива убѣждения и характеръ както ап. Павелъ, да се отрече отъ религията на бащите си и да стане послѣдователъ на нова вѣра? Но за да бждемъ прославени съ Христа, ние трѣбва да търпимъ униженията, които Христосъ търпѣ. Свѣтската ненавистъ е най-високата почестъ за християнина. Загубата на любовъ отъ свѣта е най-добро придобиване. *„Който ненавижда живота си на този свѣтъ, за вѣченъ животъ ще го упазѣ.“* (Иоан. 12:25) казва Исусъ Христосъ.

Друга жертва принесена отъ ап. Павла е била славата му като ученъ човѣкъ. Той е билъ възпитаникъ на Гамалиила, великия законовѣдъ и най-знатенъ учителъ на вѣрмето си. Въ всичките писания на тоя великъ апостолъ, ние намираме дири на дълбока ученостъ, а въ негово вѣре учеността се е цѣнила толкова, колкото и въ наше вѣре, ако не повече. Ето още една загуба обрната въ печалба. Но това не е всичко. Апостолъ Павелъ принесълъ още една жертва. Той се отрѣкълъ отъ своята мнима праведностъ. Туй било за него повисоко отъ всичко, понеже той, както и другитѣ, се осланялъ на тая праведностъ за вѣчно блаженство. Още отъ дѣтинство, той билъ много набоженъ човѣкъ, въ тоя смисълъ въ който хората обикновено разбиратъ набожностъ. Строго съблюдавалъ той обрядитѣ на своята вѣра и никой не е могълъ да го упрѣкне нито въ най-малко нарушение на Моисеевия законъ. Нравствеността му била безукоризнена. Той самъ за себе си говори, че билъ фарисей, т. е. принадлежалъ на най-строгата юдейска секта. День слѣдъ день, година слѣдъ година, той изпълнявалъ всичките обряди, принасялъ всичките нуждни жертви споредъ юдейството. Не трѣбва така сжщо да забравяме, колко вѣре той считалъ всичките тия обряди за заслуги и не е мжно да разберемъ, до каква степенъ тия обряди хранили въ него съзнанието на самоправедностъ. Но отъ тая именно праведностъ той трѣбвало да се отрѣче, за да стане християнинъ, спасенъ изключително отъ Христовитѣ заслуги.

Колкото и да му е било мжно, той се отказалъ отъ всичко вкупомъ. Съ други думи, той се отказалъ отъ всѣка вѣра въ своята си праведностъ, за да получи въ замѣна истинското оправдание въ Христа. Наученъ отъ Светия Духъ, той разумѣлъ, че всичките негови прѣжни печалби, били истински загуби, и, наопъки, всичките му загуби били истински печалби, защото никаква праведностъ нѣма да ни спасе прѣдъ Бога, освѣнъ праведността, която е въ Христа. Признаваме ли това или не, но всички прѣдъ Бога сме само съвършено покварени грѣшници и всичката ни праведностъ е едни дрипи прѣдъ Него. Ние не можемъ да разчитаме на дрипи, а трѣбва да дойдемъ при Христа като бѣдни голи грѣшници и да търсимъ оправдание не въ нашитѣ добри дѣла, но въ Исуса Христа. Нека си прѣдставимъ за минута, че всичката наша въображаема праведностъ се стои въ много красиви дрѣхи и кичила, които намъ се ревнатъ, но Богу сж противни. Тѣ не само нѣма да ни спасятъ, но ще способуватъ за по-

гинването ни, ако положимъ надеждата си на тѣхъ. Да се кичимъ съ подобни дрѣхи и украшения е тъй безумно и опасно, както би било опасно ако моряка, въ бурно вѣре, въ вѣре на коработрушение, би се натоварилъ съ всевъзможни стоки, които му дойдатъ на ржка, вмѣсто да се хвърли безъ нищо въ водитѣ за да намѣри по-скоро брѣга.

Ние не трѣбва да се осланяме на собственитѣ си заслуги, даже ако бихме били дѣйствително благочестиви. Кораба може да потъне даже ако носи най-благородна стока — брилянти, както и когато мъкне въглища или камѣни. Затова ап. Павелъ постѣпилъ като разуменъ морякъ, който за спасение кораба, който тъне, изхвърля вънъ даже най-цѣннитѣ прѣдмети. Апостолътъ прѣдпочете всичко да изгуби и кой е дѣто ще се усъмни че не е спечелилъ отъ всичките тия загуби?

И тъй, видѣхме че и самата загуба може да се обрне въ полза, това се нарича отрицателна полза. Но ап. Павелъ е спечелилъ така сжщо отъ прѣтърпениѣ загуби, още и положителни ползи, — ползи неоцѣними. Като изгубилъ славата на ученъ мжжъ, той спечелилъ и позналъ Христа, а това знание е най-доброто отъ вситѣ знания. Вситѣ други знания се свършватъ съ свършѣнка на живота ни, тогазъ когато познанието Христа, живуще въ сърдцето, остава до като живѣе душата и това познание гори въ душата съ ярката свѣтлина на безсмъртието.

Който придобие това познание, обогатява се за прѣзъ цѣла вѣчностъ, защото, да познаемъ Христа значи да го възприемемъ, обладаемъ и да принадлежимъ Нему. За това ап. Павелъ, както самъ се изразява, жадувалъ да *„придобие“* Христа и да се намѣри въ Него. Той зчялъ, че безъ Христа нѣма спасение. Не е чудно, слѣдъ това, че той горѣлъ отъ желание да познае Исуса и да даде зарадъ Него всичките си земни блага. Сжщото ще е и съ тебе, драги читателю ако и ти се признаешъ грѣшенъ виновенъ и осжденъ, както се призналъ ап. Павелъ, когато очитъ му се затворили отъ сиянието по пътя за Дамаскъ. Безмѣрна печалба ще придобиешъ ти; Христосъ ще те покрие съ своята праведностъ и ще ти даде възможностъ да бждешъ угоденъ Нему. Христовата праведностъ е свършена, защото е праведностъ на самия Богъ, за което често се нарича въ Св. Писание и праведностъ Божия. Помисли, каква печалба е за тебе това!

Ето що спечелилъ ап. Павелъ въ замѣна на изгубеното. Значи загубата за него е била печалба. Ние богатѣемъ не съ това, което съхраняваме у себе си, но съ онова що даваме Господу. Ще ли пожъне нѣщо земледѣлецътъ, ако вмѣсто да прѣсне зърната на нивата, той ги съхранил въ чувала? Отъ нищо тъй не бѣдиѣ човѣкъ, както отъ себелюбие. Ние трѣбва да се отрѣчемъ отъ себе си, прѣди да можемъ да се напълнимъ съ Христа. Това направилъ и ап. Павелъ. Той желалъ да бжде отчужденъ отъ себе си, отъ своята си правда, за да бжде облѣченъ въ Христовата праведностъ. Той замѣнилъ вѣременната си ученостъ, слава и животъ за вѣчно прѣбиване съ автора на истинска ученостъ слава и животъ. Готовъ ли си и ти, читателю, да сторишъ сжщото? Безъ съмнѣние, има нѣщо, което ти би желалъ да придобиешъ въ тоя свѣтъ, но не се осланяй на нищо

подобно; откажи се отъ всичко за да придобиеш Христа, другоаче, всичко, което ти би придобилъ, ще бжде за твоя връда и ще обѣдишеш за винаги. Не се лжи: нищо ти не придобивашъ: тия придобивания сж само на гледъ полезни за тебе, но въ послѣдствие ще намѣришъ, че сж страшни загуби. Колкото страшно и да се вижда, но фактъ е, че отъ какъ ап. Павелъ наченалъ да гледа на неговитѣ рай-цѣнни придобивания като на загуби, тия загуби поради прѣвъзходството на Христа се прѣвърнали въ негови най-добри придобивания въ Христа Исуса. *Послѣдвай и ти, читателю, по неговия примѣръ, прими спасението, което ти прѣдлага Евангелието; примири се съ Бога; потърси обновляющето дѣйствие на Святия Духъ и ти ще придобиеш полза отъ загубата зарадъ Христа.* Аминъ.

Прѣвъ отъ руски: К. В. Н-въ.

ХРИСТИАНСКИ МОТИВИ

(Н. БОНЕВЪ)

I

Електрически ламби.

Въ София сме на хотелъ—азъ и дѣтето ми. То не е виждало електрическо освѣтление и се удивлява на хубавата свѣтлина, ала сѣ си мисли, че тая хубава свѣтлина се дължи на кибритнитѣ клечици и газѣта, както у дома. Азъ възвивамъ електрическата пружинка, прикована на стѣната, и ламбата въ стаята свѣтва, възвивамъ пакъ — гасне. Като мене прави и дѣтето и остава сликано прѣдъ тая толкова нагледъ проста направа съ толкова приятна свѣтлина. И то иска, настоятелно иска и ние у дома да имаме такъво електрическо освѣтление . . .

О, дѣте, ние сме бѣдни провинциалисти и азъ не мога да ти дамъ електрическо освѣтление въ кѣщи, но азъ знамъ, че ако ти възприемешъ мдростъта на живота, въ твоитѣ пѣтища винаги ще има свѣтлина. Всички хора, учени и прости, богати и сиромаси сме ламби по-голѣми или по-малки, по-ясни или по-тъмни. Ако ти свѣржешъ сърдцето си съ евангелската жица, що свѣрзва небето съ земята и по която протича божествената любовъ, то Христосъ, великиятъ резервуаръ на любовта, ще се излѣе благодатно въ твоето сърдце и ти ще засвѣтишъ вжтрѣшно. Държъ, дѣте мое, сърдцето си до Евангелието и нека духовно свѣтишъ ти непрѣкъснато.

II

Просекъ.

Изъ улицата отминувахе просекъ, почернѣлъ и одърпанъ. Естествената уродливостъ придаваше едно животинско изражение на лицето му и цѣлото му тѣло, като вцѣпенено, едва се клатушкаше съ помощта на патерицата. Тѣй бѣше нещастенъ този човѣкъ, че хорското прѣзрѣние, а не милосърдието го засѣгаше. При все това намираха се и добри души, които протегаха мило-сердна ржка и той живѣеше съ тѣхнитѣ подаяния.

Другарятъ ми, който прослѣди съ очи тоя

нешастникъ, ме присбута съ лакатъ и подхвърли иронически: „И това е, споредъ васъ, образъ и подобие божие, нали?“ И като каза това, той се изсмѣя на противорѣчието между дѣйствителността и евангелската поука.

О, не си само ти, човѣче, който прѣзирашъ и осмивашъ ближния си—името ви е легионъ! Но когато и да е ти ще минешъ вратата на физическата смъртъ и тамъ, въ духовния миръ, когато познаешъ човѣшката сжщностъ, тази омраза и този присмѣхъ ще се изродятъ въ жива форма, отхранена отъ тебе самия, която ще ти причини горчиво разкаяние. Тогава, освободенъ отъ физическитѣ ограничения, ти ще познаешъ, че и този просекъ е безсмъртна сжщностъ по духъ, образъ и подобие Божие, както си ти. И отъ дѣ знаешъ кой отъ двамината по-бавно се движи изъ пѣтя на съвършенството и светостта? „Вие сте храмъ святъ и Духъ Бжи живѣе у васъ“, казва ап. Павелъ.

III

Лозата на живота.

Механата е вече оживена, макаръ сдвамъ що се свечерва. Кръчмарятъ сънливо поднася столъ подъ висящата ламба, възлиза, драсва кибритъ и запалва. Като слага шишето на ламбата, тържествено той казва: „добъръ вечеръ“ и всички дружно отговарятъ: „Далъ ти Богъ добро“. Добри мушерии“.

Отче, прости на кръчмаря, който очевидно лже, че желае доброто на хората, що сж тамъ; прости и на тия хора, които светотатствено сливатъ своето свято име съ кръчмарскитѣ благопожелания! И кои ще сж тия „добри мушерии“? Двѣ качества трѣбва да иматъ тѣ за да може да бжде доволенъ отъ тѣхъ кръчмарятъ: първо, тѣ трѣбва да пиятъ прѣмного и второ, трѣбва да плащатъ въ брой. Да пиятъ т. е. да убиватъ своето съзнание, което, като божествена искра, едва свѣти въ грѣховната човѣшка природа; да плащатъ т. е. да улесняватъ кръчмаря за да може по-свободно и по-лесно да осжществява своя човѣкоубийственъ замисълъ.

Дайте на тѣзъ хора да пиятъ — но не вино и ракия, съ които крѣпне и цѣвти грѣхътъ, а живото и благодатно евангелско слово. Дайте имъ да пиятъ отъ източника на безсмъртието, Христосъ, и нека, опасни отъ Неговата сила, да почувствуватъ що е истинска наслада на животъ. „Азъ съмъ лозата“, говори Той.

IV.

Истината.

Грамофонътъ изсвири нѣколко пѣсни, а ние, очаровани отъ видимия успѣхъ на техниката, почнахме разговора върху закона на трептенията въ природата, на който се основаватъ и други открития, както е случая съ безжицния телеграфъ на послѣдъкъ. Всичко признахме, че човѣчесвото е още въ зората на своитѣ открития и изобретения и че природата разкрива вече своитѣ тайни за мощния човѣшки умъ. Азъ попитахъ: Когато човѣкътъ възмжжее, гдѣ ще ни заведатъ неговитѣ открития? — „Въ нещастие. Ще познаемъ само, че

сме рожби на случая и нещастни, като червика и животнитѣ, засрѣщна ме единѣ отъ събѣсѣдницитѣ, безпомощно влачимъ въ морето на живота отъ кражба на безвѣрието.

Наистина, гдѣ ще ни заведатъ откритията на тайнитѣ сили въ природата, ако не тѣхнитѣ приспособления въ живота на човѣка? Сигурно къмъ познанието на истината, слѣдователно, къмъ щастieto. „И ще познаете истината и тя ще ви направи свободни“, казва Христосъ. Човѣкътъ, като търсѣше първомъ истината по пѣтя на молитвата, позна Бога и своята безсмъртна сжщност и създаде черквата; сега, като търси сжщата истина умозрително и опитно, създава науката. Но черква или наука цѣлѣта е една, единѣ ще бжде и резултата. Вѣчното Слънце свѣти, свѣти непрѣкъснато, ала ние сме още духовно дѣца, непрогледнали. Които прогледнаха, свидѣлствувага за Него.

ИЗГУБЕНАТА ДУМА

отъ *Хенри Вандайкъ*.

(продължение отъ брой 11).

V.

Богатство безъ Покой.

Никаква външна промѣна не стана въ Дома на Седемѣтъ Стѣлпове. Всичко вървѣше гладко, тихо и сполучливо като по-прѣди. Но вжтрѣ бѣ станало нѣкакво непонятно промѣнение. Едно неясно чувство на незадоволство, на несвършенство засѣняваше живота на Хермаса отъ вечерѣта, когато той разбра, че радостѣта му никога не можеше да бжде сжвършена.

На слѣдното утро старецътъ, когото той бѣ видѣлъ въ Дафненския Лѣсъ и когото отъ тогава не бѣ срѣщалъ, се яви мистериозно прѣдъ вратата на кжщата, като че ли го бѣха повикали, и влѣзе да живѣе тамъ като поканенъ гостъ.

Хермаса не можеше да стори друго освѣнъ да го приеме, като отпърво му показваше почитъ и симпатия, понеже чрѣзъ него щастieto му бѣ дошло. Но това бѣ невъзможно. Въ усмивката на Марсиона, както той се зовѣше, имаше една студенина, която като че ли се подиграваше съ всѣкаква мисль за почитъ и уважение. Той бѣше въ кжщата като такъвъ, който наблюдава нѣкой страненъ опитъ—мълчеливъ, услужливъ, готовъ да добави всичко, което би било нужно за довършването на този опитъ, но съвсѣмъ хладнокровенъ къмъ чувствата на пациента; единъ анатомистъ на живота, който съ любопитство гледа да види, колко врѣме той ще продължава и какво ще стане съ него слѣдъ като му се отнеме сърдцето.

Въ негово присѣствие Хермаса се раздражняваше, даже негодуваше противъ спокойнитѣ му наблюдателни очи, които го слѣдѣха на всждъ, като шпиони, които надничаха надъ усмихнатитѣ устни и дългата бѣла брада.

„Защо ме гледашъ тѣй чудновато?“, попита Хермаса една заранъ, като тѣ седѣха въ библиотеката. „Да не би да виждишъ нѣщо странно у мене?“

„Не“, отговори Марсионъ, „виждамъ нѣщо познато“.

„Що е то?“

„Много голѣма прилика на единъ недоволенъ юноша, когото срѣщнахъ прѣди нѣколко години въ Дафненския Лѣсъ“.

„Но защо те интересува това? То трѣбваше да се очаква?“

„Много нѣща, които очакваме ни очудватъ, когато ги получимъ. Освѣнъ това любопитството ми е възбудено. Азъ подозирамъ, че ти криешъ нѣщо отъ мене“.

„Шегувашъ се съ мене. Нѣма нищо въ живота ми, което ти не знаешъ. Каква е тайната?“

— „Нищо друго освѣнъ желанието да имашъ една тайна. Ти си се уморилъ отъ пазарлъка ни. Това не е разумно. Искашъ ли да играешъ друга роля?“

„Ти си правъ“, каза Хермаса, „уморилъ съмъ се отъ това. Ние тука въ кжщи сме вършили точно това, което баща ми вършеше, като че ли нищо друго не бѣ възможно. Нѣма нищо оригинално да бждешъ богатъ, да се хранишъ и обличашъ добрѣ. Тисящи хора сж го вършили и не сж били задоволени. Нека почнемъ нѣщо ново. Да увѣковѣчимъ името си въ свѣта“.

— „Много право“, отговори старецътъ; „ти говоришъ пакъ като човѣкъ по сърдцето ми. Нѣма глупостъ по-голѣма отъ тая да изпуснешъ единъ случай да се насладишъ на нѣщо ново“.

Отъ тогава Хермаса като че ли бѣ обладанъ отъ нѣкаква наклонность постоянно да бърза и миръ за него нѣмаше. Върхътъ на попрището му бѣ достигнатъ, повече щастие не бѣ възможно да има. Отъ сега нататъкъ животътъ му ицѣше да бжде една равнина, може би, на надолка. Той може да бжде кжсъ; както и да е не би могълъ да бжде много дългъ. Глупаво бѣше да изгуби единъ день, даже единъ часъ. Тази би била единствената му фатална грѣшка: да изгуби нѣщо отъ пазарлъка, който бѣ направилъ. Той ще го добие, ще го пази и ще се наслади отъ него въ пълнѣ. Може би, че свѣтътъ нѣмаше друго какво да му даде освѣнъ това, което му бѣ вече далъ; но безъ съмнѣние той имаше още нѣща, които можеше да му даде и Марсионъ трѣбваше да му помогне да ги намѣри.

Подъ мждрия му съвѣтъ Домътъ на Седемѣтъ Стѣлпове доби ново великолѣпие. Артисти дойдоха отъ Коринтъ, Римъ и Византия да го украсятъ. Славата за величието му се разнесе по свѣта. Неимовѣрно разкошни банкети привличаха най-знатнитѣ гости въ триклиниума и ги изпълваха съ завистливо очудване. Пчелитѣ се трупаха и брѣмчеха около златния кошерь. Човѣци-насъкоми, натруфени молци на удоволствието, паразити и лѣскатели и цѣла сганъ любопитни лѣнливци танцуваха и се веселѣха въ ослѣпителния блѣсъкъ, който окръжаваше Хермоса.

Всичко, което той побарна напрѣдваше. Той купи земя въ Кавказъ и въ планинитѣ Есиералди бѣха намѣрени. Той изпрати цѣла флота кораби, натоварени съ жито за Италия и по пѣтя цѣната на житото се удвои. Той ламтѣше за политическо влияние върху императора и като награда бѣ направенъ управителъ на града. Името му бѣ познато навсѣкждѣ.

Красотата на Атенѣ не изгуби нищо, но стана по-съвършена, даже подъ необяснимата сѣнка на незадоволствието, която понѣкога я забулваше като прозраченъ облакъ, който минава прѣдъ пълната луна, „Красна като жената на Хермаса“, бѣ поговорка въ Антиохия; и скоро хората почнаха да прибавятъ: „Красивъ като сина на Хермаса“, понеже дѣтето бърже се развиваше подъ благоприятния климатъ. На деветъ годишна възраст то бѣ право и силно, съ крѣпки мишици и ясни очи. Русата му глава достигаше до гърдитѣ на баща му. Той бѣ скъпоцѣнный камѣкъ на Домѣтъ на Златнитѣ Стѣлпове“; гордостъта на Хермаса, новия Фортунатий.

Сжщата година още една капка отъ сполука падна въ прѣпълнената му чаша. Чернитѣ му Нумидийски коне, които той бѣ обучавалъ цѣли три години за прочутото състезание съ колесници въ Антиохия, спечелиха и надвиха съперницитѣ си, на брой около двадесетъ. Хермасъ прие наградата нѣкакси разсѣяно отъ ржцѣтъ на сѣдната и обърна да обиколи цирка още веднѣжъ за да се покаже на тѣлпата. Той подигна дѣтето си на колесницата и го изправи до себе си за да сподѣли съ него триумфа му.

Туй, наистина, бѣ гордостъта на живота му, този неговъ неподражаемъ синъ, негова прилика изваяна като отъ слонова костъ, който бѣ хваналъ ржката му и гордо стоеше на движащата се колесница. Когато конетѣ гордо обиколиха арената, проглушенъ викъ на удобрѣние и поздрави изпълни амфитеатра и тисящи зрители се провикваха съ похвалитѣ си „Здравѣй, щастливи Хермасае, господарь на сполуката! Здравѣй, млади Хермасае, князь на щастieto!“

Внезапната буря отъ викове и поздрави, бѣсното вѣение на безброй облѣкла подплаши конетѣ. Тѣ се спусниха бѣсно напредъ и дръпнаха съ себе си юздитѣ. Лѣвиятъ ремѣкъ се скъса. Тѣ се завъртѣха на дѣсно, обърнаха колесницата на страна съ ужасенъ шумъ и я тласнаха въ каменния парапетъ на арената. Въ мигъ колелата се разчупиха на хиляди части, Осьта се удари о земята, а клатящата се колесница бѣ повлечена напредъ.

Съ неимоверно усилие Хермасъ сполучи да се закрѣпи на слабата платформа, като се държеше за дѣсния ремѣкъ. Но дѣтето бѣ леко отхвърлено отъ колесницата още при първия напѣнъ на конетѣ. Главата му се удари о стѣната. И когато Хермасъ се обърна да види, що бѣ станало съ него, той лежеше на пѣсѣка, като прѣчупено цвѣте.

(Слѣдва).

Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

Новогодишенъ поздравъ отъ Епископъ Бѣртъ и Г-жа Бѣртъ. До всичкитѣ наши проповѣдници и сѣмействата имъ и до всичкитѣ членове и приятели на нашата Църква въ Европа. Г-жа Бѣртъ и азъ изпращаме най-добритѣ благопожсания за една твърдѣ честита и благополучна Нова Година.

Нека Богъ заради Христа излѣе благословенията си лично върху всѣкого отъ васъ, върху

домоветѣ ви, църквитѣ ви и върху цѣлата ваша служба за другитѣ.

Нека прѣзъ всичкитѣ 365 дена Господъ Нашъ се изяви на другитѣ чрѣзъ вашата жизнерадостна опитностъ. Чрѣзъ светата ви обхода и посветеното ви служение за благо на свѣта.

Дѣло на благодать въ Ловечъ. По случай държанието на молитвената седмица прѣзъ мѣс. ноемврий, внушена отъ Съюзното Настоятелство на българскитѣ млад. христ. дружества, въ молитвенитѣ събрания на Ловчанската Епвортска Дружина, а така сжщо и въ класнитѣ събрания на църквата и дѣвическото училище се проявилъ небивалъ до сега духовенъ интересъ. Събранията почнали да се прѣпълнятъ, истински молитвенъ духъ подбуждалъ мнозина да викатъ къмъ Бога за грѣховетѣ си и впоследствие нѣколко души публично изявили рѣшението си, че приематъ Христа за свой личенъ Спасителъ. Не отдавна пастирътъ на църквата въ онзи градецъ приелъ нѣколко души въ членство. Споредъ свѣдѣния получени прѣди нѣколко дена, това благодатно дѣло продължавало както въ училището тѣй и въ църквата. Подканяме искренитѣ Чада Божии наврѣдъ изъ отечеството ни да се молятъ усърдно за това толкозъ насърчително духовно движение. Сега прѣзъ молитвената седмица, ако се съкрушимъ прѣдъ Прѣстола на Благодатъта, Богъ чака, въ отговоръ на молитва, да излѣе изобилни благословения не само въ Ловечъ, но на всѣкъждѣ въ църквитѣ ни, недѣлнитѣ училища и младежкитѣ ни дружества. Нека не пропуснемъ благоприятния моментъ — сега прѣзъ молитвената седмица, прѣзъ тази зима.

Законопроектътъ за въроизповѣднитѣ общини и свиждането ни съ министра на изповѣданията. Обръщаме особното внимание на четцитѣ къмъ уводната статия на този брой върху законопроекта за въроизповѣднитѣ общини. Въ нея е ясно прѣдставено какво гони да постигне този законопроектъ, кои сж нѣкои отъ стѣснителнитѣ му членове и какви закононарушения и злини ще произтекатъ ако се приложи закона такъвъ какъвто си е. Въ добавка на писаното въ списанията, считаме го за наша длъжностъ да заявимъ, че откакъ се заговори за този крайно стѣснителенъ законопроектъ и до днесъ, настоятелството на федеративно съюзенитѣ евангелски църкви не е стояло въ бездѣйствие. То се е старало да върши каквото е могло за отмѣненieto на този назадничавъ законъ. Слѣдъ зрѣло обсъждане, ние приготвихме едно мотивирано заявление съдържаше стѣснителнитѣ членове, и въ едно лично свиждане прѣдставихме нашитѣ оплаквания прѣдъ министра на външнитѣ дѣла и изповѣданията. Ако и прѣтрупанъ съ много работа поради сесията на Народното Събрание, Г-нъ Малиновъ ни прие, изслуша устнитѣ ни възражения противъ законопроекта и обѣща да ги земе подъ внимание. Отъ самитѣ изявления на министра се разбра, че сж тъкмили да го прокаратъ прѣзъ камарата на бързо, но вмѣшателствата на чуждитѣ легационни министри сж попрѣчили. По всичко изглежда, че законопроектътъ въ днешната си форма и съдържание не ще се внесе за разглеждане въ Народното Събрание. За успокоение на нашитѣ приятели въ провинцията ще кажемъ, че

религиозниятъ прѣдставителъ на федеративно обединенитѣ евангелски църкви внимателно слѣди развоя на събитията, и ако стане нужда, въ защита на религиознитѣ ни интереси той не ще закъснѣе да земе бързи и цѣлеизходни мѣрки.

Прѣрекнанията между вѣстниците „Рѣчь“ и „Прѣцорецъ“. По поводъ статиятъ на Митрополитъ Симеона въ „День“ за нѣкакъвъ кроенъ прѣвратъ въ църквата и отговора на тѣзи статии отъ нѣкой си Кюпюски въ „Вечерна Поша“, между синодалния главенъ секретаръ и ректора на семинарията епископъ Неофитъ чрѣзъ колонитѣ на горѣспоменатитѣ вѣстници се е завързала отъ нѣколко врѣме остра прѣпирня. Първиятъ съ остръ езикъ и нападки зема страната на дѣда Симеона и оспорва правата на Екзарха да се нарича глава на българската църква. Вториятъ съ благъ тоѣ и бѣлѣжитъ сдържаностъ, както прилича на духовно лице отъ епископски санъ, оборва чрѣзъ апостолскитѣ правила доводитѣ на писача въ в. „Рѣчь“ и твърди, че Екзархътъ е и трѣбва да се признава за глава на българската православна църква. Като хроникираме горното, ние изказваме радостта си за дѣто отъ нѣколко врѣме насамъ въ свѣрзка съ църквата и нейното вѣдомство почнаха да се зачекнуватъ прѣзъ печата разни въпроси. Ако разискванията сж подбудени отъ любовъ къмъ истината, отъ щраканieto на идеитѣ само добро ще излѣзе. Отъ държането църковнитѣ въпроси въ дълбокъ мракъ отвѣтрѣ стѣнитѣ на синодалната палата нищо не се е спечелило; напротивъ народътъ е спрѣлъ да се интересува въ църквата; той е станалъ чуждъ за нея и тя за него. Това е много печално и опасно . . .

Нѣма увеличение на свещеническитѣ заплати. Въпросътъ за подобрене материалното положение на свещеницитѣ е билъ подвѣргнатъ на дълго разискване както отъ страна на духовнитѣ вѣстници и списания тѣй и отъ свещеническитѣ братства. За тази цѣль не еднократно заявления се даваха и дори депутации се изпращаха. Напоследѣтъ и щатната комисиия, по ходатайството на Синода, се занимава съ сжия въпросъ. И сега, когато всички очакваха, че положенитѣ усилия ще се увѣнчаятъ съ успѣхъ, бюджетътъ на министерството на външнитѣ дѣла и изповѣданията е билъ гласуванъ отъ Н. Събрание безъ даже и дума да стане за подобрене участъта на бѣлото духовенство. Фактъ неоспоримъ е, че мнозина измежду свещеницитѣ не само прѣкарватъ охолно, но сж и разбогатѣли, но сжщеврѣменно не помалко истина е, че още по-мнозина съ дребни и многочлени сѣмейства се намиратъ въ незавидно и даже въ мизерно състояние. Съ последнитѣ ние всесърдечно съчувствуваме. За разни причини и съображения народното прѣдставителство и въобще свѣтската властъ не се вижда готова да се натовари съ пълната издѣрка на свещенството. Напротивъ, по всичко изглежда, че и у насъ приближава врѣмето, когато църквата освободена отъ опекунството и материалната издѣрка на държавата, ще трѣбва да стѣпи на собственитѣ си нозѣ. На въпроса: раздѣлението на църквата отъ държавата не ще ли да влоши материалната участъ на свещенството? Не, отговаряме ние, издѣрквата на духовенството ще трѣбва да легне изключително на плѣщитѣ на паството, на истино-

вѣруващитѣ. Народътъ, който освѣнъ държавнитѣ, окръжнитѣ и общинскитѣ даждия, ежегодно издивява стотини милиони лева за издѣрквата на повече отъ 20 хиляди крѣчми и бирарин, трѣбва прѣди всичко да се приучи да цѣни и поддържа своитѣ достойни пастири и водители. Това за да се постигне, на народътъ — на мирянитѣ трѣбва да се отворятъ вратата къмъ управата на църквата или съ други думи казано, съ помощта на своето духовенство народътъ трѣбва да се остави свободенъ да урежда своитѣ църковни работи. Това изведнѣжъ ни навежда къмъ мисълта за належащата нужда отъ църковенъ съборъ. Когато възраждающа се България прѣзъ последнитѣ три десетилѣтия е била зрѣлище на какви не конгреси, събори и съюзи, питаеме, защо Синодътъ прѣзъ всичкото това врѣме, е държалъ сжлбинитѣ на българската народна църква **изключително** въ рѣцѣтъ си, защо е занемарилъ съборното начало на църквата, защо не е благоволилъ и не благоволява и до сега да свика поне единъ помѣстенъ съборъ? Дошло е врѣме и свещенството па и цѣлиятъ народъ да потърсятъ смѣтка отъ този Синодъ и да се загрижатъ сами за вѣровнитѣ си интереси.

Спирането на сп. „Духовна Пробуда“. Сѣ прѣзъ настоящата година, ние съ скърбъ се научихме за спирането на добръ списвания религиозенъ вѣстникъ „Духовенъ Животъ“, а сега сме принудени да оповѣстимъ и спирането на двуседмичното списание „Духовна Пробуда“. Слѣдъ четирегодишно воюване въ полето на религиозната мисль и духовната обнова, това многополезно списание се вижда заставено да прѣустанови борбата си и сложи врѣменно оржжията си поради липса на материална издѣрка — плодъ на неправността на една голѣма частъ отъ четцитѣ, които безъ срамъ и безъ стидъ използватъ чуждия трудъ, поржчатъ си и четатъ вѣстници, но не обичатъ да плащатъ! Колко много отъ нашитѣ литературни сили изнемогоха, колко много отъ добръ списванитѣ журналы и списания прѣждеврѣменно млѣкнаха за винаги поради тази унищителна черта въ българския характеръ — слабостъ, въ която попадали, увѣрватъ ни, и мнозина измежду свещеницитѣ! Прѣзъ краткия периодъ на своето сжществуване, „Духовна Пробуда“ стори твърдѣ много за да разпрѣсне мрака и духовното мрътвило около църквата и нейното вѣдомство. Първа тя, отвѣтрѣ църквата, издигна гласа си и развѣ знамето на духовнага обнова, подъ което незакъснѣха да застанатъ мнозина миряни и духовни. Не е прѣувеличение, ако кажемъ, че „Духовна Пробуда“ постигна цѣлта си: тя сполучи да създаде едно ново течение въ църквата, което отъ день на день бере сила и привлича къмъ себе си симпатитѣ и моралната поддръжка на интелгенцията въ страната. Като съобщаваме за врѣменното спиране на списанието, ние се утѣшаваме съ мисълта, че дѣлото нѣма да се спре: то е подето отъ други и ще върви напредъ. Но повече отъ това: ние вѣрваме, че духовниятъ редакторъ ще продължава своята дѣйностъ по други канали до дѣто настане сгодниятъ моментъ за да се почне наново прѣустановеното дѣло. Ш: заключимъ бѣлѣжкитѣ си като пожелаемъ на „Духовна Пробуда“ „до виждане“.

ПРОГРАМАТА НИ ЗА 1911 ГОДИНА

Съ приближаващата нова година списанието „Христ. Свѣтъ“ стѣпва въ двадесетата годнна на своето сществуване. Върни на рѣшението си да вървимъ къмъ постоянно подобрене и да направимъ списанието до висока степенъ полезно за всѣкиго, заедно съ скжпата помощ на нѣколко души сътрудници, ние ще даваме подбранъ материалъ за слѣднитѣ отдѣли:

I. Статии върху нашия църковно обществень животъ.

II. Християнскитѣ животъ въ всичкитѣ му прояви.

III. Сѣмейството: Какъ може да успѣва и какви опасности му грозятъ въ сѣврѣменното общество.

IV. Младежта.

V. Християнството и социалнитѣ задачи.

VI. Свободна трибуна за разискване на разни сѣврѣмenni животрещущи въпроси.

VII. Недѣлното Училище.

VIII. Вжтрѣшенъ отдѣлъ за хроникиране най-важнитѣ събития изъ духовно религиозния животъ на народа ни.

IX. Интересни свѣдения за успѣха на Царството Божие въ Далечнитѣ страни.

Списанието ще слѣдва да излиза въ началото на всѣкой мѣсець. Ще се печати както до сега на хубава хартия съ иллюстрации въ текста.

Условията ни за абониране за всички безъ изключение

Годишната цѣна за България е 3 лева;
а за странство 4 лева винаги прѣдплатени.

Който запише и внесе най-малко 5 абонамента, получава едно годишно течение за труда си; който запише и внесе 10 абонамента и на горѣ получава 15 на сто; за 20 абонамента и на горѣ 20 на сто; за 30 абонамента и на горѣ 25 на сто; за 40 абонамента и на горѣ 30 на сто; за 50 абонамента 35 на сто; за 70 абонамента 40 на сто; за 90 абонамента 45 на сто и за 100 абонамента 50 на сто.

На ученици, както до сега, списанието ще се отстъпва на половинъ цѣна.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА

ШЕ ИЗЛѢЗЕ КЖДЪ КРАЯ НА ДЕКЕМВРИ

АЛМАНАХЪ АНТИ-АЛКОХОЛИСТЪ

за 1911 год.

Редактиранъ отъ Стоянъ Ватралски.

Книгата ще има 4 отдѣла:

I. Календаръ, съ потрѣбни за всѣкиго свѣдения.

II. Алкохолъ: що казва науката и какво вършатъ хората по свѣта.

III. Никотинъ: научни и други статии по тютюнопушека.

IV. Одбрана книжнина (въ стихове и проза) за оратори, възпитатели и анти-алкохолисти.

Ще бжде петъ пжти по-обемистъ отъ обикновенитѣ календарчета, но ще се продава съ ЦѢНА 50 СТОТИНКИ.

ОТЪ КАТЕГОРИЯТА НА ХУБАВИТѣ, НО ТЪЙ РѢДКИ У НАСЪ КНИГИ

БИТИЕ

Сбирка рими и поеми върху жизне-цвѣтни теми

отъ Стоянъ Ватралски

Книгата се състои отъ 5 части:

I. Студенство въ Америка. II. Любовни и други разни. III. Светозарици. IV. Трошички за всички.

V. Verses in English. Страници 200, осмини.

ЦѢНА: 2 и 2:50 лева—споредъ категорията. Съ хубава подвързия: 2:50 и 3 лева. Съ пощата 20 ст. повече; въ странство 35 ст. повече.

„Г. Ватралски за прѣвъ пжтъ излазя като поетъ у насъ съ горнята си сбирка... Бихме желали щото нашитѣ млади поети-лирици да го послѣдватъ въ посоката, въ която неговиятъ безсѣмнѣнъ талантъ се развива. Въ книгата му на всѣкждѣ сж прокарани мисли, чувства, идеи еднакво възвишени и чисти... Той мисли и чувствува като здравъ човѣкъ и като здравъ българинъ, чрѣзъ собствения си умъ и чрѣзъ собственото си сърдце. И за това, онова, което пише, е надъхано съ изкреностъ жива мисль. Неговитѣ стихотворения могатъ съ еднаква полза и наслада да се четатъ отъ стари и млади и по своето възпитателно значение сж отъ категорията на хубавитѣ, но тѣй рѣдко у насъ, книги, които могатъ смѣло да бждатъ прѣпоржчани, като четиво на днешното поколение“.

Изъ рецензията въ сп. „Българска Сбирка“.

АДРЕСЪ: Стоянъ Ватралски, Красносело, при София.

